

Qarabağ Zəfərinin sarsılmaz ruhu

Hər gün televizorda Qarabağ probleminə həsr edilən sujetlər yayımlanır, məktəbdə müəllimlər ən azı bir dərstdə işğal altında olan torpaqlarımız barədə söhbətlər aparırdılar. Torpaqlarımızın işğal tarixi, ermənilərin vandallıqları barədə gecənin bir yarısı da yuxumuzdan oyansaq, bu barədə danışa bilərdik.

Azərbaycan Ordusu gücləndirilir, yeniyetmələr vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunurdular. Çünki dövlət siyasətinin bütün istiqamətləri məhz Qarabağa yönəlmişdi. 2016-cı ildə Aprel döyüşləri, 2018-ci ildə isə Günnüt zəfəri Azərbaycanın azadlıq mübarizəsinin mühüm mərhələlərini təşkil etdi. Bu döyüşlər ölkəmizin sarsılmaz iradəsini və Qarabağın azad edilməsinə olan qətiyyətini bir daha təsdiqlədi.

(davamı 7-ci səhifədə)

Qarabağ Zəfərinin sarsılmaz ruhu

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

2020-ci ilin sentyabrında başlayan müharibə bir çoxlarının gözləmədiyi sürətlə baş verdi. Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın ordusu 44 günlük Vətən müharibəsində düşməni darmadağın etdi. 2020-ci ilin 10 noyabrında imzalanan kapitulyasiya aktı ilə Ermənistan məğlubiyətini etiraf etdi. Bu qələbə bölgədəki sabitliyin və inkişafa dair ümidlərin simvoluna çevrildi. Lakin müharibədən sonra Qarabağdakı separatçı qüvvələr sülhün bərqərar olmasına mane olmağa çalışdılar. Ermənistan rəhbərliyinin bu məsələyə laqeyd yanaşması regionda təhlükə mənbəyi yaradırdı. Müharibədən sonra Azərbaycan dəfələrlə sülh çağırışları etdi. Ancaq Ermənistan dialoqdan imtina edərək, suveren ərazilərimizdə silahlı təxribatlara əl atırdı. 2023-cü ilin martında Qarabağda Ermənistan silahlı qüvvələrinin pozucu fəaliyyəti isə gərginliyin pik həddi oldu. Həmin dövrdə Qarabağ iqtisadi rayonunda Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqlarına məxsus Yer-Hava raket sistemləri üçün 12 HHM vasitəsi, 30-dək radioelektron mübarizə vasitəsi və 6 radiolokasiya sistemi aşkar edilmişdi. Təmas xəttinin 2 km genişliyində 100 km-ə yaxın ərazilərdə minlərlə basdırılmış, 480 km-dək təmas xətti boyu bölmələrimizin və mülki sakinlərimizin hərəkətini izləmək məqsədilə 200-dən artıq müşahidə kamerası quraşdırılmışdı. Bunların nəticəsində aprel və may ayında Azərbaycan Ordusunun mövqeləri atəşə tutuldu. Bu isə onu göstərdi ki, bölgədə daimi sülh və sabitliyin əldə edilməsi

sarsılmaz ruhu

yalnız Ermənistan silahlı qüvvələrinin Qarabağdan qeyd-şərtsiz çıxarılması və qondarma rejimin ləğvi ilə mümkündür. Bu məqsədlə 2023-cü ilin aprelində Laçın rayonunda Həkeri çayının üzərində Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsinin yaradılması və Ağdam-Xankəndi yolunun humanitar məqsədlə istifadəyə verilməsi düşmənin bütün çirkin planlarını alt-üst etdi. Ermənistan tərəfi bu yeni vəziyyət qarşısında "soyqırımı", "blokada" və "humanitar böhran" iddiaları ilə çıxış edərək beynəlxalq aləmdə qarayaxma kampaniyası aparmağa başladı. Rəsmi Bakı bütün bu addımlara diplomatik müstəvidə layiqli cavab versə də, üçtərəfli Bəyənatin tələblərinin ciddi şəkildə pozulması bölgədə yenidən hərbi əməliyyatların baş verməsini qaçılmaz hala gətirirdi. Sentyabrın 19-u səhər saatlarında Ermənistanın qanunsuz silahlı birləşmələrinin kaşfiyyət-diversiya qrupları tərəfindən ordumuzun təminat yollarının minalanması nəticəsində iki mülki şəxs və dörd polis əməkdaşının şəhid olması isə artıq səbrin son damlası oldu. Bu vəziyyət düşmənin pozucu fəaliyyətinin qarşısını almaq üçün Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin Qarabağda antiter-

ror tədbirlərinə başlamasını zəruri etdi.

Qarabağ yalnız coğrafi ərazi vahidi deyil, həm də azərbaycanlıların qəlbindəki sevdanın, əzmin və azadlığın simvoludur. Ona görə də hər bir əsgər vətəninə olan sevgisini cəsarəti ilə sübut etdi. Məhdud və lokal xarakterli bu tədbirlər qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinə qarşı yönəldildi. Ordumuzun bölmələri yüksək peşəkarlıqla, yalnız legitim hərbi hədəfləri və infrastrukturunu hədəf alaraq, düşmənin mövqelərinə zərbələr endirdi. 23 saat 43 dəqiqə ərzində düşməne ağır zərbələr vuruldu. Nəticədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Qarabağdakı qanunsuz birləşmələri ağ bayraq qal-

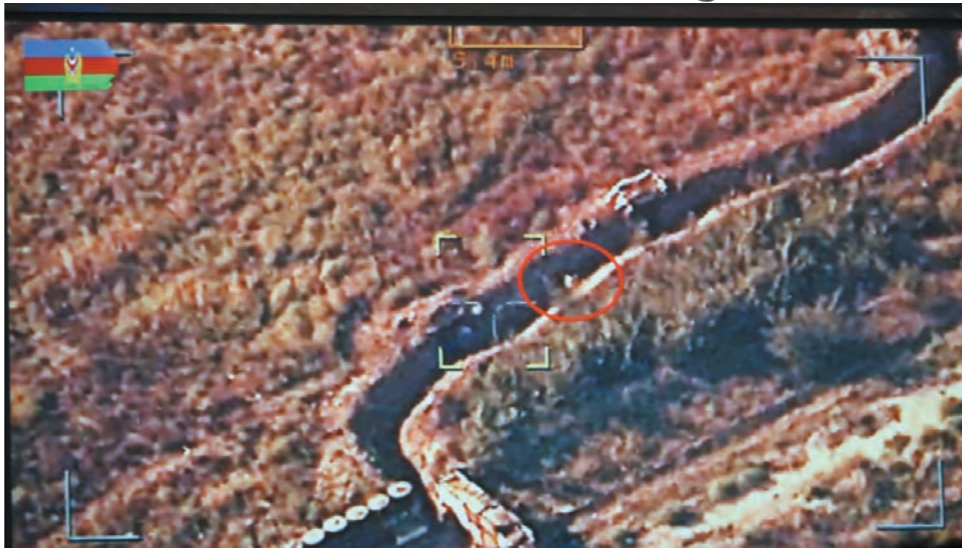
dıraraq təslim oldular. Bu əməliyyat Azərbaycanın öz torpaqlarında haqqını bərpə etməsi və bölgədəki sabitliyin təmin edilməsi yolunda müstəsna addım oldu. Bir zamanlar ölkəmizi açıq şəkildə təhdid edərək, "hərbi əməliyyatlar baş ve-

rərsə, Yevlaxa kimi gələcəyik" deyən düşmən reintegrasiya proseslərini müzakirə etmək üçün Bakı və Yevlaxa gəlməkdən imtina etmişdi. Lakin "dəmir yumruq"un təsirini yenidən hiss etdikdən sonra düşmən Yevlax şəhərinə gələrək Azərbaycandan yardım diləndi. Sentyabrın 20-də Prezident İlham Əliyev xalqa müraciət edərək bildirdi ki, antiterror tədbirləri nəticəsində hərbiçilərimiz böyük qəhrəmanlıq, şücaət, peşəkarlıq göstərmişlər: "Ağır relyef şəraitində, düşmən tərəfindən uzun illər böyük mühəndislik işləri nəticəsində istehkamların mövcudluğu şəraitində, düşmən mövqelərinin təpələrdə, əlverişli yerlərdə yerləşdirilməsinə baxmayaraq, bizim hərbiçilərimiz bir daha qeyd etdiyim kimi, qəhrəmanlıq, peşəkarlıq göstərmişlər və qi-

sa müddət ərzində bütün istiqamətlər üzrə əhəmiyyətli dərəcədə hərbi uğurlar əldə etmişlər. Ermənistan dövlətinin Azərbaycan ərazisində qanunsuz yerləşdirilmiş və Ermənistan dövlətinin öhdəliyinə baxmayaraq, bu günə qədər çıxarılmamış ordunun böyük hissəsi tamamilə məhv edilmişdir. Hər-

postdan təxminən 400 metr məsafədə Qarqar çayının sol sahilində qazılan əraziyə tökülərək kütləvi basdırıldığını qeyd edib. Babayandan əvvəl də Xocalı rayonunun Meşəli kəndində Azərbaycan milliyətindən olan şəxslərin soyqırımı, deportasiyası, kənd sakinləri və dövlətə məxsus çoxsaylı əmlakı məhv etmə və zədələməklə külli miqdarda maddi ziyanın vurulması faktları üzrə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə

bi texnika məhv edilmişdir və sirdən çıxarılmışdır".

44 günlük Vətən müharibəsində müasir döyüş taktikaları ilə Azərbaycan dünyəvi hərbi tarixində yeni bir səhifə açmışdı. Bu qismüddətli və uğurlu antiterror tədbirləri isə rəsmi Bakının müasir müharibə konsepsiyasını necə uğurla tətbiq etdiyini bir daha təsdiqlədi.

Lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində müstəqil dəstə halında milli ədavət və düşmənçilik niyyəti ilə terrorçuluq əməlləri törətməkdə şübhəli bilinən Babayan Madat Arakel Kəlbəcər rayonunun Qozlukörpü kəndi ərazisində tərkilən silah saxlanıldı. İstintaq zamanı təqsirləndirilən şəxs ifadəsində bildirdi ki, 1992-ci il fevralın 24-də "Xolostoy" ləqəbli Ermənistan silahlı qüvvələrinin polkovnik-leytenantı Arkadi Şirinyanın rəhbərliyi altında Kəlbəcər rayonunun Çapar, Qozlu və Qozlukörpü kəndlərinin sakinlərindən ibarət erməni silahlı birləşmələrinin tərkibində olub. Babayan Xocalı faciəsinin törədilməsində də iştirak edib. Onun sözlərinə görə, qabaqcadan qurulmuş plana uyğun olaraq 25 fevral 1992-ci il gecə saat 23:00 radələrində Xankəndi şəhərindən Xocalı şəhəri istiqamətində hücum zamanı xilas olmaq üçün Əsgəran rayonuna tərəf qaçmaq istəyən, əksəriyyəti qadın, uşaq və qoca olmaqla 150 nəfərdən çox əliyalın azərbaycanlı pusuqaya salaraq qətlə yetiriblər. Eyni zamanda Madat Babayan 26 fevral 1992-ci il tarixində azərbaycanlıların meyitlərini yığdıqları zaman Vamik Petrosyan, Şirin Şirinyan və digər dəstə üzvləri tərəfindən meyitlər üzərində təhqiredici hərəkətlərin törədilməsini, bundan başqa, 100-dən çox mülki Xocalı sakininin əsir düşdüyünü də müşahidə edib. O, törədilən kütləvi insan qırğını faktlarının gizlədilməsini təmin etmək üçün Xankəndi istiqamətində Xocalı-Ballica-Xankəndi yolayrıcında silahlı post qurduqlarını, üç gün sonra isə bu postda xidmət apardığı vaxt Xocalıda qətlə yetirilən azərbaycanlıların meyitlərinin üç yük avtomobilində gətirildiyini, həmin

Xaçaturyan Vaqif Çerkezoviç cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub.

İstintaqla müəyyən edilib ki, Xaçaturyan Meşəli kəndində yaşamış azərbaycanlıları milli qrup kimi bütövlükdə məhv etmək məqsədilə müxtəlif silahlardan, o cümlədən odlu silah və piyadaların döyüş maşınından istifadə etməklə həmin kəndə silahlı basqın edib, 25 nəfər azərbaycanlı öldürüb, 14 nəfər şəxsə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri yetirib, 358 nəfər azərbaycanlı isə beynəlxalq hüquq normaları və Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə müəyyən edilmiş əsaslar olmadan qanuni yaşadıqları yerlərdən didərgin salıb. Bu cinayətlərə görə uzun zamandır rəsmi axtarışda olan Xaçaturyan Vaqif Çerkezoviç 29 iyul 2023-cü il tarixdə səhhəti ilə bağlı Ermənistan Respublikasının ərazisinə keçmək istəyən zaman Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsində saxlanılaraq istintaqa təqdim olunub və həmin tarixdə ona Cinayət Məcəlləsinin 103 və 107-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş ittiham elan edilərək barəsində 3 ay müddətində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Sonra məhkəmənin hökmü ilə bu insan cəlladı 15 il həbsə məhkum edilib. Separatçı erməni qatilləri əlləri qandallı, başları aşağı paytaxt Bakıya gətirilərək Azərbaycan qanunları qarşısında cavab verirlər. Bu isə tarixi ədalətin bərpası deməkdir.

Hazırda Böyük Qayıdış proqramı sürətlə həyata keçirilir. Proqrama uyğun olaraq tikinti gedir və insanlar öz ata-baba yurdlarına geri dönrülər. Ümumilikdə, Azərbaycanın Qarabağda apardığı bərpə-quruculuq dünya üçün bir nümunə təşkil edir. Bir çox beynəlxalq ekspertlər də bu gerçəkliyi vurğulayırlar. İndiyə qədər belə genişmiqyaslı yaşayış komplekslərinin inşası dağıdılmış ərazilərdə qeydə alınmamışdı. Azərbaycan Qarabağ işğaldan azad etməklə yanaşı, burada bərpə və şəhərsalma təcrübəsini nümayiş etdirir. Bütün bu işlər Azərbaycanın öz büdcəsi hesabına həyata keçirilir. Bu ərazilərdə aparılan fəaliyyət ildən-ildən genişlənilir, əhalinin məşğulluğunu artırmaq üçün iş yerləri yaradılır. Eyni zamanda ərazinin gələcək iqtisadi potensialı üçün proqramlar qəbul edilir.

2023-cü ilin sentyabrında payızın rəngləri Qafqazda yeni bir səhifənin bəzəyinə çevrildi. Gözlərimizdəki narahatlıq yerini inanca, qürura buraxdı. Suveren ölkəmiz hər zaman bütöv, firavan görmək isə ən böyük əhəmiyyətdir.

Jalə QASIMZADƏ,
"Respublika".